

[Victor Gram.]

grænsede opgaver, men at det på den anden side er vigtigt, at vort forsvar opbygges og formes med henblik på disse opgaver. Det er i denne forbindelse også væsentligt at understrege nødvendigheden af stående styrker, der i en given situation kan sættes ind med tilstrækkelig hurtighed og styrke. Det er bl. a. under hensyn til vort forsvars løbende tilpasning til fællesforsvaret, men også af andre grunde ønskeligt, for ikke at sige nødvendigt, at gennemføre en revision af dansk forsvars organisation, indhold og omfang. Det er ingen hemmelighed, at 1951-loven med sin detaljerede udformning ret hurtigt viste sig ude af takt med udviklingen. Resultatet er blevet en ordning, hvor der er væsentlig uoverensstemmelse mellem ramme og indhold; hertil kommer den eksplosionsagtige udvikling på det våbentekniske område, som kræver løbende reguleringer og tilpasninger af forsvaret til denne udvikling.

Disse 2 hovedpunkter har i de senere år været genstand for overvejelser i alle NATO-lande. Det er et fælles NATO-problem, og det volder de samme vanskeligheder i de fleste medlemslande. Adskillige NATO-lande har allerede på nuværende tidspunkt gennemført eller taget skridt til at gennemføre en sådan tilpasning; også det neutrale Sverige har draget samme lære af udviklingen.

Det fælles mål for alle disse bestræbelser har været mindre, men mere effektivt organiserede og udrustede styrker. Det erkendes også, at den udvikling, der er i gang på det våbentekniske område, og den dermed forbundne taktiske og strategiske planlægning kræver en fordomsfri indstilling over for hidtidige forsvarstraditioner, en frigørelse fra vanetænkning og en mulighed for en smidigere tilpasning til udviklingens i dag uoverskuelige faser. Der er i dag næppe nogen, der tør udtale sig alt for konkret for blot 10 år frem i tiden med hensyn til forsvarrets form og indhold.

Jeg er derfor helt enig i det princip, der

er nedlagt i lovforslaget; det tager det videst mulige hensyn til løbende omorganisering og tilpasning til skiftende ydre vilkår. Det skal erkendes, at dette forhold medfører udstrakte beføjelser til den til enhver tid siddende forsvarsminister og regering. Jeg skal ikke nægte, at en så udstrakt bemyndigelse ikke er normal i dansk lovgivning, men jeg er på den anden side overbevist om, at ingen forsvarsminister eller regering vil bringe sig i et sådant modsætningsforhold til det forsvarspolitiske udvalg, at forsvaret derved udsættes for alvorlig belastning.

Jeg anser ikke mindst det forsvarspolitiske udvalg for nødvendigt ud fra det synspunkt, at det foreliggende lovforslag kun i meget grove træk angiver, hvad vort forsvar skal bestå af. Værnenes afbalancering i forhold til hinanden, deres indre opbygning og dermed følgende problemer er ikke fastlagt og kan ikke fastlægges i loven uden fare for, at der skabes en for stiv ordning, som udviklingen hurtigt løber fra. Vil vi give forsvaret den smidighed, udviklingen kræver, må vi have mulighed for på de rigtige tidspunkter at foretage de omgrupperinger og reguleringer, forholdene gør det ønskeligt at foretage.

Det er for mig væsentligt, at effektivitetssynspunktet får en fremtrædende plads i vort forsvar. Vi har hverken økonomisk eller sikkerhedsmæssigt råd til ineffektive ordninger. Vort forsvar må strukturmæssigt og indholdsmæssigt opfylde den grad af effektivitet, den til enhver tid gældende økonomiske ramme giver mulighed for. At opfylde dette krav vil kræve fordomsfri indstilling og smidighed i udformningen af det fremtidige forsvar.

Med den politiske baggrund, dansk forsvar har, er det klart, at forslaget til en ny forsvarsordning må hvile på et kompromis. Det er det foreliggende lovforslag også udtryk for. Jeg betragter imidlertid lovforslaget og dets økonomiske grundlag, som ministeren i bemærkningerne til lovforslaget og i sin fremsættelsestale har redegjort